

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

**Ro'yxatga olindi
№ BB-60411300**

"TASDIQLAYMAN"

Direktor

Sh.R.Urakov

2022-yil "05" 09

**RAQAMLI BIZNESNI BOSHQARISH
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	400 000	- Biznesni boshqarish va Huquq
Ta'lim sohasi:	410 000	- Biznes va Boshqaruv
Ta'lim yo'nalishlari:	60411300	- Biznesni boshqarish

Kattaqo'rg'on-2022

Fan/modul kodi RBB1604		O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Semestr	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	Raqamli biznesni boshqarish	6	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga biznes jarayonlarini raqamlashtirish, raqamli texnologiyalar mohiyatini anglab yetish va ulardan samarali foydalanish bo'yicha ko'nikmalarini shakllantirishdan iboratdir. Fanning asosiy vazifalari - talabalarda raqamli biznesni bosqarish tizimini takomillashtirish, elektron biznes jarayonlarini samarali tashkil etish yuzasidan samarali qarorlar qabul qilish, axborot tizimlaridan foydalangan holda avtomatlashtirilgan biznes-jarayonlarning, tijorat ma'lumotlar almashinuvi va tijorat operatsiyalarining biznes-modelidan, internet texnologiyalaridan foydalanadigan kasbiy mahoratga ega bo'lgan mutaxassislar tayyorlashni yo'lga qo'yishning ilmiy negizini yaratish vazifalarini bajaradi. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. "Raqamli biznesni boshqarish va modellari" faniga kirish Raqamli biznes modellar. Raqamli iqtisodiyotni shakllantiruvchi asosiy unsurlar. Internet buyumlarining raqamli iqtisodiyotdagi roli. Raqamli texnologiyalarning kundalik hayotimizga kirib borishi. "Innovatsion" biznes model. Raqamli iqtisodiyot. «Internet buyumlari» arxitekturasini. 2-mavzu. Biznes modellar strategik menejmentning asosiy tushunchasi sifatida Raqamli texnologiyalar va an'anaviy boshqaruv strategiyalari Elektron biznesdan raqamli biznesga o'tish.. Raqamli strategiya. Raqamli transformatsiya. KPI ni aniqlash. Strategik tashabbuslarni aniqlash va ustuvor yo'nalish. Raqamlashtirish kompaniyaning turli sohalarida. Elektron biznesning asosiy turlari. 3-mavzu. Biznes modellar strategik menejmentning asosiy tushunchasi				

sifatida

Biznes model strukturalarining xilma-xilligi. Canvas, "ZottAmit" modeli . Hybrid business models. Resource-based view (RBV). Internet-franchayzing. Raqamli texnologiyalarining rivojlanish bosqichlari. Amit Zott biznes modeli. BM navigator biznes modeli.

4-mavzu. Kompaniyalarni raqamlashtirish va ularning transformatsiyasi

Raqamli transformatsiya. Biznes modellar va raqamlashtirish. Mazzone raqamli transformatsiya. Raqamli transformatsiya piramidasi. Budget.va moliyalashtirish manbalari. Raqamli strategiya bosqichlari.

5-mavzu. Raqamli biznes modellar va platformalarning paydo bo'lishi

Yangi raqamli platformalar. Biznes modellarining paydo bo'lishi. Raqamli texnologiyalar biznes model sifatida. Amaliyotda raqamli biznes modellari. Tish cho'tkasi innovatsiyasi.

6-mavzu. Raqamli biznes modellarining turlari

Biznes model yaratishga yondashuvlar. Biznes modellarining rivojlanayotgan turlari. Biznes model. Brokerlik model. Biznes modellarining tasnifi. Freemium va bepul o'ynaladigan biznes modellarining xususiyatlari. Talab bo'yicha chop etish, talab bo'yicha video (VOD) modellari.

7-mavzu. Raqamli biznes modellarining turlari

Ijtimoiy tarmoqlarni monetizatsiya qilish asoslari. Omnichannel ko'p tarmoqli chakana savdo modeli. Ijtimoiy tarmoq foydalanuvchilari faoliyati. Ba'zi messenjerlarning asosiy xususiyatlari. Ko'p kanalli (Multichannel) tijorat.

8-mavzu. Startaplar uchun raqamli biznes modellari

Apple va Google biznes-modellarining ishlash prinsiplari. Facebook va Amazon biznes - modellarining asosiy jihatlari. Xiaomi va WeChat biznes modellari tuzilishi. Apple iOS ekotizimi. Apple iOS an'anaviy raqamli biznes modeli. Google Android an'anaviy raqamli business modeli.

9-mavzu. Dasturiy ta'minot biznesi

Dasturchilar - bugungi dasturiy ta'minot innovatorlari. Boshqaruvda qaror qabul qiluvchilar. Dasturchilar platformalarining tuzulmasi. Zamonaviy raqobatda dastur ishlab chiqaruvchilar orqali g'alaba qozongan kompaniyalar. Mobil operatsion tizimlarning rivojlanishi. Mobil ishlab chiqaruvchilarning

dunyo miqyosidagi ulushi.

10-mavzu. Dasturiy ta'minot biznesi

Dasturiy ta'minot ishlab chiquvchilarining motivatsiyasi va biznes modellari. Dasturchilarning turlari va ehtiyojlari. Turli platformalar bo'yicha dasturchilarning daromadlari. Mobil dasturchilar.

11-mavzu. Asimmetrik biznes modellari

Biznesning asimmetrik modellari. Raqobatda ustunlik yaratish. Qo'shimchalar iqtisodiyoti tushunchasi. Biznes modellar uchun ahamiyati. Apple, Android, Amazon - keys stadilari. Turli sanoatlarning qo'shimchalar iqtisodiyotidagi hamkorligi.

12-mavzu. Elektron tijoratning modellari

Elektron tijorat kompaniyalarining modellari. Elektron savdo maydonchalarini tashkil etish modellari. Internet va raqamli texnologiyalarning paydo bo'lishi. Elektron tijorat tashkilotlari modellari va bozor segmentlari. Iste'molchilar portreti va iste'molchilar segmentini qamrabolish bo'yicha bozor turlari.

13-mavzu. Elektron tijoratning modellari

Onlayn do'konlarning biznes modellari. Elektron tijoratda muvaffaqiyatga erishish omillari. Onlayn magazinlarni tashkil etish modellari. Internet-magazinlarning infratuzilmasini tashkil etish uchun modellar. Shaxsiy onlayn-magazin yaratish usullari.

14-mavzu. Biznes modellarni ishlab chiqish

Biznes-model dizayni. biznes-modellarni tavsiflash. Biznes sohasidagi innovatsiyalar. Konsepsiya biznes modellarini tavsiflash. Biznes modellarni loyihalashtirish bosqichlari.

15-mavzu. Biznes modellarni ishlab chiqish

Biznes modellarni ishlab chiqishning Canvas modeli. Sotuv kanallari. Canvas yondashuvi asosida biznes modellarni tahlil qilish. Mijozlar segmenti. Bread / status. Dizayn. Sotuv kanallari

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Raqamli biznesni boshqarish va modellari" faniga kirish

2. Biznes modellar strategik menejmentning asosiy tushunchasi sifatida
3. Biznes modellar strategik menejmentning asosiy tushunchasi sifatida
4. Kompaniyalarni raqamlashtirish va ularning transformatsiyasi
5. Raqamli biznes modellar va platformalarning paydo bo'lishi
6. Raqamli biznes modellarining turlari
7. Raqamli biznes modellarining turlari
8. Startaplar uchun raqamli biznes modellari
9. Dasturiy ta'minot biznesi
10. Dasturiy ta'minot biznesi
11. Asimmetrik biznes modellari
12. Elektron tijoratning modellari
13. Elektron tijoratning modellari
14. Biznes modellarni ishlab chiqish
15. Biznes modellarni ishlab chiqish

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Raqamli biznes modellar fanining mazmuni, mohiyati, maqsadi va vazifalari
2. Raqamli iqtisodiyotni shakllantiruvchi asosiy unsurlar.
3. Internet buyumlarining raqamli iqtisodiyotdagi roli
4. Raqamli texnologiyalar va ananaviy boshqaruv strategiyalari
5. Elektron biznesdan raqamli biznesga o'tish.
6. Biznes model strukturalarining xilma-xilligi: Canvas, 'ZottAmit1 modeli, BM navigator, 4W approach, Hybrid business models. Resource-based view (RB V).
7. Raqamlashtirish tushunchalari va ularga yondashuvlar.
8. Raqamli transformatsiyani amalga oshirish bosqichlari
9. Yangi raqamli platformalar va biznes modellarining paydo bo'lishi
10. Raqamli texnologiyalar biznes model sifatida

11. Amaliyotda raqamli biznes modellari: tish cho'tkasi innovatsiyasi
12. Biznes model yaratishga yondashuvlar.
13. Biznes modellarning rivojlanayotgan turlari.
14. Ijtimoiy tarmoqlarni monetizatsiya qilish asoslari
15. Apple va Google biznes-modellarining ishlash prinsiplari
16. Facebook va Amazon biznes - modellarining asosiy jihatlari
17. Xiaomi va WeChat biznes modellarining tuzilishi
18. Dasturchilar, bugungi dasturiy ta'minot innovatorlari va boshqaruvda qaror qabul qiluvchilar
19. Dasturchilar platformalarining tuzulmasi.
20. Biznesning xo'jalik birliklari
21. Dasturiy ta'minot ishlab chiquvchilarining motivatsiyasi va biznes modellari
22. Qo'shimchalar iqtisodiyoti tushunchasi va uning biznes modellar uchun ahamiyati
23. Apple, Android, Amazon - keys stadilari.
24. Elektron tijorat kompaniyalarining modellari.
25. Elektron savdo maydonchalarini tashkil etish modellari
26. Onlayn do'konlarning biznes modellari.
27. Elektron tijoratda muvaffaqiyatga erishish omillari va risklari
28. Biznes-model dizayni va biznes-modellarni tavsiflash.
29. Biznes modellarni ishlab chiqishning Canvas modeli
30. Canvas yondashuvi asosida biznes modellarni tahlil qilish

3. **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**
 Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Ushbu kurs yordamida talabalar biznes modellar va raqamlashtirish, raqamli transformatsiyani amalga oshirish, raqamli platformalar, Biznes model freyvorlari, biznes model yaratishga yondashuvlar, dasturchilar platformalari tahlili, elektron tijorat kompaniyalarining modellari, biznes- model dizayni va biznes modellarni tahlil qilish usullarini o'rganadilar.
- Shuningdek, raqamli tadbirkorlik muhitini yorqinroq tasavvur va tahlil

	qilish uchun Facebook, Apple, Microsoft, Google, Xiaomi kabi dunyoning yetakchi kompaniyalarning raqamli biznes modellaridagi yondashuvlarni o'rganib yangi bilimlarga ega bo'lishlari maqsad qilingan.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar, testlar; • elektron va tarqatma materiallar
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan iqtisodiy qarashlar va fikrlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	Fan/modul uchun mas'ullar: O.N.Xaitov – SamDUKF, “Raqamli texnologiya va iqtisodiyot” kafedrasida o'qituvchisi
7.	Taqrizchilar: Murodov A – SamDU, “Tarmoqlar iqtisodiyoti” kafedrasida dotsenti, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (tashqi) Daliyev Sh.K – SamDUKF, “Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot” kafedrasida mudiri.

Asosiy adabiyotlar	
1.	S.S.Gulyamov, R.X.Erhashev, S.N.Xamrayeva, Raqamli iqtisodiyot – (o'quv qo'llanma),-T.:2020. -377 b.
2.	Генкин А., Михеев А. Блокчейн: Как это работает и что ждет нас завтра. М.: Альпина Паблишер, 2018. - 592 с
3.	Лapidус Л.В. Цифровая экономика: управление электронным бизнесом и электронной коммерцией. — М. : ИНФРА-М, 2019.
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 3-iyuldagi «O'zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish choratadbirlari to'g'risida”gi PQ-3832-son qarori
2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrdaagi "O'zbekiston Respublikasining 2022-2026-yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturini tasdiqlash hamda investitsiya loyihalarini boshqarishning yangi yondashuv va mexanizmlarini joriy etish

	to'g'risida"gi PQ-72-sonli qarori
3.	Балабанов, И. Т. Электронная коммерция / И.Т. Балабанов. - М.: Питер,2015. - 335 с. 53.
4.	Бетелин В.Б. Цифровая экономика: навязанные приоритеты и реальные вызовы// Государственный аудит М.2107 - No3
5.	Dadabayeva R.A., Shoaxmedova N.X., Ibragimova L.T., Nasridinova Sh.T., Ermatov Sh.T. "Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlar" fani bo'yicha o'quv-qo'llanma. -T.: Iqtisodiyot, 2019, 412b
6.	Muxammal Amin Yaxyo, Xasanov A. Internetdagi tahdidlar- dan himoya Movaraunnaxr 2016, 512 b.
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali Kengashning 2022 -yil <u>05.09</u> dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Dastur mualliflari:	O.N.Xaitov
E-mail:	<u>oxunjonxaitov1995@gmail.com</u>
Tashkilot:	Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali, Aniq va tabiiy fanlar fakulteti, Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot kafedrası